

FAR SRS allmänna villkor för fristående rådgivning

Version 2007.2

1. Allmänt

Dessa allmänna villkor gäller Uppdrag avseende fristående rådgivning som Revisionsbyrån åtar sig att utföra för Uppdragsgivaren i enlighet med ett särskilt Uppdragsbrev. Nedanstående villkor och Uppdragsbrev, med bilagor eller skriftliga tillägg eller referenser, utgör tillsammans Uppdragsavtalet mellan Revisionsbyrån och Uppdragsgivaren.

Revisionsbyrån kan träffa ramavtal med Uppdragsgivaren varav framgår att alla framtida Uppdrag avseende fristående rådgivning ska omfattas av dessa allmänna villkor. Vid eventuell konflikt mellan å ena sidan dessa allmänna villkor och annan dokumentation som utgör en del av Uppdragsavtalet och å andra sidan Uppdragsbrevet, ska Uppdragsbrevet ha företräde.

Dessa allmänna villkor är inte tillämpliga på sådana uppdrag där ”*FAR SRS allmänna villkor för lagstadgad revision i svenska aktieföretag*” är tillämpliga.

2. Uppdragets omfattning och utförande

2.1 Uppdragsbrev

Uppdragets närmare omfattning och inriktning regleras i Uppdragsbrev, som ska bekräftas skriftligen av Uppdragsgivaren.

2.2 Behovsbekräftelse

Uppdragsgivaren ansvarar för att Uppdragets omfattning och inriktning enligt Uppdragsavtalet bedömts tillgodose Uppdragsgivarens behov på ett rimligt sätt.

2.3 Ändring och tillägg

Ändringar eller tillägg till befintligt Uppdragsavtal är giltiga endast om de bekräftats skriftligen av båda Parter.

3. Parternas åtaganden

Revisionsbyrån ska utföra Uppdraget med sådan skicklighet och omsorg som följer av god yrkessed i revisions- och redovisningsbranschen.

Uppdragsgivaren ansvarar för att beslut fattas på underlag av tillräcklig omfattning och kvalitet samt att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagar och bestämmelser.

Uppdragsgivaren ska på begäran av Revisionsbyrån utan dröjsmål tillhandahålla sådan komplett och korrekt information som behövs för Uppdragets

genomförande. Om Uppdragsgivaren eller tredje man som Uppdragsgivaren anvisat dröjer med att tillhandahålla information och material eller inte vidtar åtgärder som krävs för Uppdragets utförande, kan detta orsaka förseningar och merkostnader. Revisionsbyrån ansvarar inte för sådana förseningar och merkostnader, vare sig det rör sig om ökade arvodeskostnader eller andra kostnader.

Om inte Uppdragsgivaren och Revisionsbyrån särskilt kommit överens om något annat i Uppdragsavtalet, baseras Uppdraget på den information och det material som Uppdragsgivaren tillhandahåller. När Uppdraget genomförs, utgår Revisionsbyrån från att informationen och materialet är korrekt och fullständigt, vilket innebär att Revisionsbyrån inte självständigt verifierar den information och det material som lämnats. Revisionsbyrån ansvarar inte för slutsatser eller rekommendationer baserade på felaktig eller bristfällig information från Uppdragsgivaren eller av tredje man som Uppdragsgivaren anvisat. Om det finns uppenbara skäl för Revisionsbyrån att anta att den information som man fått är felaktig eller bristfällig, ska Uppdragsgivaren skyndsamt informeras om detta. Under Uppdragets utförande ska Uppdragsgivaren se till att Revisionsbyrån utan dröjsmål får löpande information om eventuella förändringar i förutsättningarna för Uppdraget.

För att Revisionsbyrån ska kunna genomföra Uppdraget inom de uppsatta tidsramarna eller i övrigt inom rimlig tid och med bibehållen kvalitet, ska Uppdragsgivaren säkerställa att Uppdragsgivarens personal finns tillgänglig för att ge Revisionsbyrån den assistans som Revisionsbyrån rimligen kan begära.

Revisionsbyrån åtar sig att efter skriftliga anvisningar från Uppdragsgivaren följa de säkerhetsföreskrifter som gäller för användningen av Uppdragsgivarens datautrustning eller tillgången till datanätverk.

4. Behandling av personuppgifter

Uppdragsgivaren svarar för att personuppgifter behandlas i enlighet med gällande lagstiftning. Revisionsbyrån ska följa Uppdragsgivarens skriftliga instruktioner för behandling av personuppgifter och beakta bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) när sådana uppgifter behandlas.

5. Avrapportering och ansvarsbegränsningar

Om uppdraget innefattar leverans av dokument ska följande gälla. Revisionsbyrån fullgör sitt Uppdrag genom att leverera slutdokument (lagrade såväl fysiskt på papper som i elektronisk form) till Uppdragsgivaren. Dokumenten kan omfatta råd och rekommendationer i rapporter, mötesanteckningar, korrespondens, utlåtanden i olika avseenden samt handlingar upprättade på Uppdragsgivarens begäran, såsom förslag till bokslut och årsredovisning.

Under Uppdragets utförande och på begäran av Uppdragsgivaren kan Revisionsbyrån komma att muntligen (vid telefonsamtal eller vid möten) och mer informellt lämna svar på direkta frågor eller i övrigt lämna kommentarer. Eftersom detta kan innebära ett snabbt svar på eller en snabb kommentar om ett komplicerat problem där Revisionsbyrån inte har tillgång till fullständig och korrekt information, blir Revisionsbyrån inte ansvarig förrän svaret eller kommentaren bekräftats skriftligen.

Utkast till dokument som Revisionsbyrån tillhandahåller Uppdragsgivaren under hand utgör inte Revisionsbyråns slutliga ställningstagande, och Uppdragsgivaren kan därför aldrig förlita sig på eller agera eller avstå från att agera med stöd av sådana utkast.

6. Revisionsbyråns bemanning

6.1 Egen personal

Revisionsbyrån åtar sig att bemanna Uppdraget med personal på ett sådant sätt att åtagandet enligt punkt 3 uppfylls. Om Parterna i Uppdragsbrevet eller något annat dokument i Uppdragsavtalet har kommit överens om vilka medarbetare (såväl anställda som partners) som ska ingå i Uppdrags-teamet – utan någon särskild begränsning av rätten att byta ut personal – får Revisionsbyrån byta ut medarbetare om detta inte negativt påverkar Revisionsbyråns åtagande enligt punkt 3 eller ökar kostnaderna för Uppdragsgivaren eller medför att eventuell tidsplan i något väsentligt hänseende rubbas.

6.2 Underkonsulter

Om Uppdragsbrevet inte särskilt reglerar Revisionsbyråns rätt och möjlighet att anlita underkonsulter, kan Revisionsbyrån, om man bedömer det nödvändigt, anlita underkonsulter förutsatt att dessa uppfyller Revisionsbyråns åtagande enligt punkt 3. Revisionsbyrån svarar för underkonsultens arbete och har rätt till ersättning för arbete utfört av underkonsulten som ingår i

Uppdraget. Revisionsbyrån åtar sig också att ansvara för att underkonsulten följer de riktlinjer och åtaganden i övrigt som gäller för Revisionsbyrån gentemot Uppdragsgivaren.

7. Rekrytering

Parterna förbinder sig att under Uppdraget och sex (6) månader efter det att det upphört inte – vare sig direkt eller indirekt genom någon annan – anställa, försöka anställa eller på något annat sätt binda upp någon personal hos respektive Part som varit involverad i Uppdraget.

8. Arvode, utlägg m.m.

8.1 Allmänt

Om inte något annat särskilt avtalats i Uppdragsbrevet ska nedanstående gälla för arvode, utlägg och kostnader, tillkommande skatter och avgifter m.m.

8.2 Beräkning av arvode

Arvodet för Uppdraget kommer att debiteras enligt de beräkningsgrunder som anges i Uppdragsbrevet. Om sådana beräkningsgrunder saknas kommer Revisionsbyrån att debitera skäligt arvode och då beakta tidsåtgång, komplexitet i Uppdraget, behovet av specialistkunskap, forskning och know-how som utvecklats av Revisionsbyrån, användning av teknik och strukturkapital samt om Uppdraget varit så brådskande att arbetet behövt utföras efter ordinarie arbetstid, på helger och under semesterperioder.

Revisionsbyrån ska underrätta Uppdragsgivaren skriftligen så snart det är uppenbart att det beräknade arvodet kommer att överskridas. Uppdragsgivaren har att senast inom tio (10) arbetsdagar efter underrättelsen meddela Revisionsbyrån om man har några invändningar.

8.3 Prisjustering, utlägg och skatter

Om inte något annat särskilt avtalats i Uppdragsbrevet har Revisionsbyrån rätt att för löpande uppdrag göra sådana prisjusteringar som kan hänföras till allmänna prisjusteringar inom Revisionsbyrån.

Utöver arvode har Revisionsbyrån rätt till ersättning för utlägg och kostnader i samband med Uppdraget såsom ansöknings- och registreringsavgifter, utlägg för resor, kost och logi. Därutöver kan Revisionsbyrån debitera för sekreterartjänster, fotokopiering, utskrifter, fax, bud, porto etc.

Uppdragsgivaren ska betala Revisionsbyrån den mervärdesskatt eller annan skatt, som utgår i anledning av Uppdraget.

9. Fakturering och betalningsvillkor

Om inte något annat särskilt avtalats i Uppdragsbrevet ska nedanstående gälla. Revisionsbyrån fakturerar Uppdragsgivaren löpande baserat på det arbete som utförts och de utlägg som gjorts. Revisionsbyrån kan alternativt fakturera Uppdragsgivaren a conto baserat på uppskattat arvode för Uppdraget. Uppdragsgivaren ska betala senast tio dagar från fakturadatum. Vid försenad betalning debiteras dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Om Uppdragsgivaren inte betalar en fordran i rätt tid har Revisionsbyrån rätt att omedelbart avbryta Uppdraget till dess den utestående fordran är till fullo betald, och Revisionsbyrån är då fri från ansvar för en försening eller någon annan skada som kan bli följd av avbrottet. Revisionsbyrån har rätt att säga upp Uppdragsavtalet enligt punkt 12 om Uppdragsgivaren efter mer än trettio (30) dagar efter förfallodagen ännu inte betalat. Motsvarande gäller om Uppdragsgivaren inte i tid betalar för något annat uppdrag som Revisionsbyrån utfört.

10. Sekretess, nyttjanderätt och immateriella rättigheter

10.1 Parternas sekretessåtagande

Respektive Part förbinder sig att inte röja konfidentiell information om Uppdraget för utomstående, inte heller information om den andra Partens verksamhet och angelägenheter utan den andra Partens skriftliga samtycke, om detta inte är nödvändigt för Uppdragets utförande. Revisionsbyrån svarar för att en eventuell underkonsult är bunden av detta sekretessåtagande.

Med konfidentiell information avses varje råd och upplysning, i muntlig eller skriftlig form, av teknisk, ekonomisk eller kommersiell art som utväxlats mellan Parterna under Uppdraget eller som någon av Parterna på något annat sätt får kännedom om med anledning av Uppdraget, med undantag för sådana råd och upplysningar som

- är allmänt kända eller kommer till allmän kännedom på något annat sätt än genom brott mot sekretessåtagande ovan, eller
- en Part tagit emot från tredje man som inte är bunden av sekretessåtagandet ovan, eller
- en Part måste lämna enligt lag eller till följd av yrkesmässig skyldighet eller för att rätta sig efter en myndighets beslut.

Dessutom har Parterna rätt att yppa konfidentiell information

– till sina försäkringsbolag eller juridiska rådgivare, eller

– i samband med ett rättsligt förfarande i den mån det krävs för att Parterna ska kunna ta tillvara sina rättmätiga intressen.

10.2 Nyttjanderätt till resultat

Uppdragsgivaren har inte rätt att till tredje man eller i den egna organisationen sprida eller använda material som tillhandahålls av Revisionsbyrån i samband med Uppdragets utförande såsom resultat i form av exempelvis rapporter som tas fram under Uppdragets utförande ("Resultatet"), i vidare mån än vad som följer av Uppdraget, om inte någon särskild överenskommelse träffas om detta i Uppdragsbrevet. Revisionsbyrån får utan begränsning återanvända eller nyttja Resultatet av Uppdraget i andra uppdrag förutsatt att man inte genom detta handlar i strid med punkt 10.1.

10.3 Immateriella rättigheter

Revisionsbyrån behåller äganderätten till alla immateriella rättigheter, såväl ägda eller utvecklade före Uppdraget som utvecklade under Uppdraget. Uppdragsgivaren får dock använda sig av immateriella rättigheter ägda eller utvecklade av Revisionsbyrån för att kunna tillgodogöra sig Resultatet av Uppdraget, förutsatt att det inte sker i vidare mån än vad som följer av punkt 10.2.

Om Uppdraget omfattar eller berör immateriella rättigheter som ägs eller har utvecklats av Uppdragsgivaren och som under Uppdragets gång modifieras eller utvecklas genom insatser från Revisionsbyrån, behåller Uppdragsgivaren den fulla äganderätten till dessa rättigheter. Revisionsbyrån får dock – om inte något annat avtalas i Uppdragsbrevet – återanvända eller nyttja den kunskap och know-how som man genom sina insatser tillfört Uppdragsgivaren, förutsatt att man inte genom detta handlar i strid med punkt 10.1.

Ingendera Parten får använda den andra Partens varumärken, logotyp eller andra kännetecken utan uttryckligt och skriftligt samtycke.

11. Intressekonflikter

Parterna åtar sig att innan Uppdragsavtalet träffas vidta rimliga åtgärder för att undersöka att inte Uppdraget ger upphov till en intressekonflikt som kan äventyra Uppdragets fullgörande. Vardera Parten åtar sig att informera den andra Parten om dels sådana principiella intressekonflikter som måste beaktas när Uppdragsavtalet träffas, dels sådana specifika intressekonflikter som eventuellt aktualiseras under Uppdraget. Revisionsbyrån måste då beakta eventuella tvingande regler och

andra standarder inom revisions- och redovisningsbranschen, såsom *FAR SRS yrkesetiska regler*. Parterna är överens om att det inte är möjligt att upptäcka och förutse alla de intressekonflikter som eventuellt finns när Uppdragsavtalet träffas eller som, enligt någondera Partens uppfattning, uppstår därefter. Uppdragsgivaren är medveten om att Revisionsbyrån är bunden av sekretess rörande uppdrag för andra kunder och att bakgrunden till en intressekonflikt därför ibland inte kan yppas. Då någondera Parten (eller båda) anser att det finns en intressekonflikt, ska dock Parterna efter bästa förmåga försöka finna formerna för att lösa frågan för att Uppdraget ska kunna fullföljas.

12. Giltighetstid och uppsägning

12.1 Uppdragsavtalets giltighetstid

Uppdragsavtalet börjar gälla från den dag som anges i Uppdragsbrevet eller från den dag Uppdraget påbörjas om något startdatum inte anges i Uppdragsbrevet. Uppdragsavtalet gäller fram till dess Uppdraget avslutats.

12.2 Uppsägning – avtalsbrott

En Part får genom ett skriftligt meddelande säga upp Uppdragsavtalet med omedelbar verkan om den andra Parten bryter mot villkoren enligt Uppdragsavtalet och avvikelserna är av väsentlig betydelse.

12.3 Uppsägning – obestånd m.m.

En Part får genom ett skriftligt meddelande säga upp Uppdragsavtalet med omedelbar verkan om den andra Parten inte kan betala sina skulder eller har konkursförvaltare, företagsrekonstruktör eller likvidator utsedd eller om det finns skäl anta att något sådant kommer att inträffa.

12.4 Uppsägning – opartiskhet eller självständighet

En Part får genom skriftligt meddelande säga upp Uppdragsavtalet med omedelbar verkan om det visar sig att Uppdraget kan komma att hota Revisionsbyråns opartiskhet eller självständighet i egenskap av revisor för Uppdragsgivaren eller någon annan revisionskund och hotet inte går att reducera till en acceptabel nivå genom andra åtgärder.

12.5 Uppsägning – arvode

Vid uppsägning av Uppdragsavtalet ska Uppdragsgivaren till Revisionsbyrån betala arvode, utlägg och andra kostnader enligt punkt 8 som Revisionsbyrån enligt Uppdragsavtalet är berättigad till fram till uppsägningstidpunkten. Om uppsägningen inte görs enligt punkt 12.3 eller 12.4

eller om den görs av Uppdragsgivaren och inte grundar sig på ett väsentligt avtalsbrott från Revisionsbyråns sida, ska Uppdragsgivaren även ersätta Revisionsbyråns för andra rimliga kostnader som uppstått i samband med uppsägningen av Uppdragsavtalet. Till sådana kostnader räknas bl.a. kostnader för underkonsultavtal, särskilda investeringar som föranleds av Uppdraget och särskilda avvecklingskostnader till följd av att Uppdragsavtalet upphört i förtid. Revisionsbyrån ska vidta skäliga åtgärder för att så långt möjligt begränsa sådana kostnader.

13. Ansvar

13.1 Force Majeure

Revisionsbyrån är inte ansvarig för en skada som beror på svensk eller utländsk lag eller myndighetsåtgärd, krigshändelse, strejk, blockad, bojkott, lockout eller någon annan liknande omständighet. Ifråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller förbehållet även om Revisionsbyrån själv är föremål för eller vidtar en sådan konfliktåtgärd.

13.2 Lagändringar m.m.

Revisionsbyrån genomför Uppdraget i enlighet med de regler som gäller under avtalstiden och utifrån förståelsen av tillämplig författningstolkning, domslut och gällande regler vid den tidpunkt som Uppdraget eller en del av Uppdraget genomförs. Revisionsbyrån har inget ansvar för följderna av författningsändringar eller omtolkningar som görs efter det datum som Revisionsbyrån avrapporterat Uppdraget eller en relevant del av Uppdraget.

13.3 Tredjemansanspråk

Om inte något annat avtalats i Uppdragsbrevet är resultatet av Uppdraget avsett att endast användas av Uppdragsgivaren, och därför accepterar Revisionsbyrån inte något ansvar gentemot tredje man eller någon utomstående som till äventyrs försöker utnyttja, dra fördel av eller förlita sig på det arbete som Revisionsbyrån utfört i Uppdraget. Revisionsbyrån ska hållas skadeslös av Uppdragsgivaren för varje form av krav på ersättning som tredje man riktar mot Revisionsbyrån – innefattande Revisionsbyråns egna kostnader på grund av tredjemanskrav – till följd av att Uppdragsgivaren gjort Resultatet av Uppdraget tillgängligt för tredje man. Uppdragsgivaren blir dock inte ansvarig för tredjemanskrav om det kan visas att Revisionsbyrån uppsåtligt har handlat felaktigt eller förfarit grovt vårdslöst.

13.4 Begränsning av ansvar

Skador i andra fall än de som avses i 13.1 och 13.2 ska Revisionsbyrån ersätta endast om Revisionsbyrån förfarit oaktsamt. Revisionsbyrån är inte i något fall ansvarig för bortfall av produktion, utebliven vinst eller någon annan indirekt skada eller följdskada av något som helst slag.

13.5 Maximalt ersättningsbelopp

Revisionsbyråns ansvar för alla skador, förluster, kostnader och utgifter i Uppdraget är begränsat till det högsta av antingen två (2) gånger betalat arvode för Uppdraget enligt Uppdragsavtalet eller tio (10) gånger det prisbasbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring som gällde när Uppdragsavtalet träffades. Begränsningen gäller dock inte då det visas att Revisionsbyrån förorsakat skadan genom uppsåt eller grov vårdslöshet.

13.6 Reklamation

Uppdragsgivaren ska utan dröjsmål skriftligen till Revisionsbyrån reklamera sådana fel eller brister i utförandet av Uppdraget eller en del av Uppdraget som Uppdragsgivaren upptäcker eller bort upptäcka. Reklamationen ska innehålla tydliga uppgifter om felets eller bristens art och omfattning. Efter en reklamation eller anmärkning ska Revisionsbyrån beredas tillfälle att inom skälig tid avhjälpa fel eller brist – om så är möjligt – innan Uppdragsgivaren kräver ersättning. Uppdragsgivarens rätt till skadestånd eller annan gottgörelse är förverkad om reklamationen inte görs inom skälig tid.

För att skadeståndskrav ska kunna göras gällande mot Revisionsbyrån, ska Uppdragsgivaren först göra en reklamation och därefter framställa skadeståndskraven skriftligen senast inom tolv (12) månader efter reklamationen.

14. Uppdragsdokumentation – Meddelande – Elektronisk kommunikation

14.1 Uppdragsdokumentation

Revisionsbyrån behåller uppdragsdokumentationen i minst tio (10) år efter avslutat Uppdrag.

14.2 Meddelande

Reklamationer, uppsägningar och andra meddelanden avseende Uppdragsavtalets tillämpning samt adressändringar ska översändas

genom bud eller rekommenderat brev, e-post eller telefax till Parternas senast angivna adress. Meddelanden ska anses ha kommit mottagaren tillhanda

– om lämnat med bud: vid överlämnandet till mottagaren,

– om avsänt med rekommenderat brev: tre (3) arbetsdagar efter avlämnandet för postbefordran,

– om avsänt med e-post: vid avsändandet om mottagandet behörigen bekräftats, och

– om avsänt med telefax: vid avsändandet om mottagandet behörigen bekräftats.

14.3 Elektronisk kommunikation

Elektronisk överföring av information mellan Parterna kan inte garanteras vara säker eller fri från virus eller fel, och följaktligen kan sådan information obehörigen fångas upp, förvanskas, förloras, förstöras, försenas eller komma fram i ofullständigt skick eller skadas på något annat sätt eller vara riskabelt att använda av någon annan anledning. Parterna är medvetna om att system och rutiner inte kan garantera att överföringar inte kommer att utsättas för risker, men båda Parter samtycker till att använda kommersiellt rimliga metoder för viruskontroll eller sekretess innan information skickas elektroniskt. Parterna accepterar dessa risker och godkänner elektronisk kommunikation dem emellan.

15. Fullständigt avtal, partiell ogiltighet

Uppdragsavtalet utgör hela överenskommelsen mellan Parterna rörande Uppdraget. Det ersätter och upphäver varje tidigare förslag, korrespondens, överenskommelse eller annan kommunikation, skriftlig som muntlig.

Om någon bestämmelse i Uppdragsbrevet konstateras ogiltig ska detta inte innebära att dessa Allmänna villkor eller Uppdragsavtalet i sin helhet är ogiltiga. I den mån ogiltigheten påverkar en Parts rättigheter eller skyldigheter, ska istället skälig jämkning ske.

16. Tillämplig lag

Svensk lag, med undantag för dess lagvalsregler, ska tillämpas på Uppdraget.

17. Tvister

Tvister i anledning av Uppdraget ska avgöras av allmän domstol.